

به نام خدا

سازمان ملی پژوهش‌های آموزشی و برنامه‌ریزی
مرکز آموزش متوسطه عالی تهران (دوره اول)

ناگه وازا شماره‌ی چهارم؛ آبان‌ماه ۱۳۹۴.

[آخرین ناگه وازای حق و وظیفه (مقدمه‌ی کلاس اجتماعی)]

[حاوی بخشی از آزمون میان‌ترم (بخش هفتم)]

[ماجرای نهادهای اجتماعی و ارزیابی آن‌ها]

تنها بخش غیراختیاری این ناگه‌وازا، بخش هفتم آن است (بخش هفتم = قسمتی از آزمون میان‌ترم اجتماعی یا به عبارتی پیش‌آزمون شفاهی!) پاسخ به سوالات بخش‌های اول تا چهارم به نفع خودتان است، و پاسخ به سوالات ششم یا هفتم کاملاً به عشق خودتان بستگی دارد؛ اگر حال داشتید، بنویسید که اختیاری است؛ پس تنها بخش غیر اختیاری شد همون بخش هفتم.

با توجه به آنچه در کلاس از فرایند ارزیابی نهادها مرور کردیم، و بدون استفاده از اعضای فامیل، اینترنت، بچه‌های محل و سایر آشنایان و وابستگان، به سوالات زیر فکر کنید و نتایج فکرتان درباره‌ی یکی از آنها را بنویسید؛ این سوالات، تمرین‌هایی برای ماجرای نهادها و حتی حق و وظیفه است؛ به هر حال ممکن است به دردتان بخورد! هر گیر و ایرادی در هر جای قضیه دارید، می‌توانید ایمیلی بپرسید تا درباره‌ی سوالتان، گپی هم زده باشیم ☺

بخش اول

الف) مدل شماتیک ارزیابی نهاد را ترسیم کنید.

ب) Function نهاد اقتصاد در یک جامعه چیست و چرا هر جامعه‌ای به این نهاد نیاز دارد؟ (Function یعنی کارکرد؛ یعنی این نهاد چی کار میکنه؟ اصلا به چه درد میخوره؟ قراره چه نیاز بنیادینی از انسان رو رفع و رجوع کنه؟)

ج) اگر مثلا در یک جامعه‌ی فرضی، نهاد اقتصاد وجود نداشته باشد، چه اتفاقی خواهد افتاد؟ درباره‌ی وضعیت جامعه‌ای که در آن از نهاد اقتصاد، خبری نیست را در چند خط توصیف کنید؛ یا به عبارت دیگر چرا در آن جامعه گند خواهد خورد؟ و چرا بقای جامعه به حضور و ایفای نقش این نهاد نیازمند است؟

د) بقالی محل شما، نقش مهمی در نهاد اقتصاد دارد!! چه نقشی؟ function بقالی توی نهاد اقتصاد چیست؟ یعنی بقالی‌ها به چه درد میخورن؟

ه) در نهایت قسمت «ب» را با قسمت «د» ربط دهید! یعنی هدف نهاد اقتصاد رو با نقشی که بقالی ایفا میکنه؛ یعنی بگید اگر بقالی نبود، نهاد اقتصاد برای چی در رسیدن به function خودش به یک مشکلاتی میخورد؟

و) اگر بقالی (به عنوان یکی از اجزای نهاد اقتصاد) نتواند به Functionهایی که در قسمت د حدس زدید، دست یابد، چه تاثیری بر روی سایر اجزاء نهادهای اجتماعی دیگر (نظیر آموزش، سیاست، خانواده، سلامت و ...) خواهد گذاشت؟ سعی کنید، ربطهایی که می‌نویسید از حداقل سر و ته لازم، برخوردار باشد! [نوشتن این بخش، اختیاری است هر چند که به شدت آسان است.]

بخش دوم

الف) مدل شماتیک ارزیابی نهاد را ترسیم کنید.

ب) Function نهاد سلامت (بهداشت) در یک جامعه چیست و چرا هر جامعه‌ای به این نهاد نیاز دارد؟ (Function یعنی کارکرد؛ یعنی این نهاد چی کار میکنه؟ اصلا به چه درد میخوره؟ قراره چه نیاز بنیادینی از انسان رو رفع و رجوع کنه؟)

ج) اگر مثلا در یک جامعه‌ی فرضی، نهاد سلامت وجود نداشته باشد، چه اتفاقی خواهد افتاد؟ درباره‌ی وضعیت جامعه‌ای که در آن از نهاد سلامت، خبری نیست را در چند خط توصیف کنید؛ یا به عبارت دیگر چرا در آن جامعه گند خواهد خورد؟ و چرا بقای جامعه به حضور و ایفای نقش این نهاد نیازمند است؟

د) داروخانه‌ی محل شما، نقش مهمی در نهاد اقتصاد دارد!! چه نقشی؟ function داروخانه توی نهاد اقتصاد چیست؟ یعنی داروخانه‌ها به چه درد میخورن؟

ه) در نهایت قسمت «ب» را با قسمت «د» ربط دهید! یعنی هدف نهاد سلامت رو با نقشی که داروخانه ایفا میکنه؛ یعنی بگید اگر داروخانه نبود، نهاد سلامت برای چی در رسیدن به function خودش به یک مشکلاتی میخورد؟

و) اگر داروخانه (به عنوان یکی از اجزای نهاد اقتصاد) نتواند به Functionهایی که در قسمت د حدس زدید، دست یابد، چه تاثیری بر روی سایر اجزاء نهادهای اجتماعی دیگر (نظیر اقتصاد، سیاست، خانواده، آموزش و ...) خواهد گذاشت؟ سعی کنید، ربطهایی که می‌نویسید از حداقل سر و ته لازم، برخوردار باشد! [نوشتن این بخش، اختیاری است هر چند که به شدت آسان است].

بخش سوم)

الف) مدل شماتیک ارزیابی نهاد را ترسیم کنید.

ب) Function نهاد سیاست در یک جامعه چیست و چرا هر جامعه‌ای به این نهاد نیاز دارد؟ (Function یعنی کارکرد؛ یعنی این نهاد چی کار میکنه؟ اصلا به چه درد میخوره؟ قراره چه نیاز بنیادینی از انسان رو رفع و رجوع کنه؟)

ج) اگر مثلا در یک جامعه‌ی فرضی، نهاد سیاست وجود نداشته باشد، چه اتفاقی خواهد افتاد؟ درباره‌ی وضعیت جامعه‌ای که در آن از نهاد سیاست، خبری نیست را در چند خط توصیف کنید؛ یا به عبارت دیگر چرا در آن جامعه گند خواهد خورد؟ و چرا بقای جامعه به حضور و ایفای نقش این نهاد نیازمند است؟

د) دولت، یکی از اعضای اصلی نهاد سیاست است و نقش مهمی در آن ایفا می‌کند. چه نقشی؟ function دولت توی نهاد سیاست چیست؟ یعنی دولت‌ها به چه درد میخورن؟

ه) در نهایت قسمت «ب» را با قسمت «د» ربط دهید! یعنی هدف نهاد سیاست رو با نقشی که دولت ایفا میکنه؛ یعنی بگید اگر دولت نبود، نهاد سیاست برای چی در رسیدن به function خودش به یک مشکلاتی میخورد؟

و) اگر دولت (به عنوان یکی از اجزای نهاد اقتصاد) نتواند به Functionهایی که در قسمت د حدس زدید، دست یابد، چه تاثیری بر روی سایر اجزاء نهادهای اجتماعی دیگر (نظیر اقتصاد، سلامت، خانواده، آموزش و ...) خواهد گذاشت؟ سعی کنید، ربطهایی که می‌نویسید از حداقل سر و ته لازم، برخوردار باشد! [نوشتن این بخش، اختیاری است هر چند که به شدت آسان است].

بخش چهارم)

الف) مدل شماتیک ارزیابی نهاد را ترسیم کنید.

ب) Function نهاد آموزش در یک جامعه چیست و چرا هر جامعه‌ای به این نهاد نیاز دارد؟ (Function یعنی کارکرد؛ یعنی این نهاد چی کار میکنه؟ اصلا به چه درد میخوره؟ قراره چه نیاز بنیادینی از انسان رو رفع و رجوع کنه؟)

ج) اگر مثلاً در یک جامعه‌ی فرضی، نهاد آموزش وجود نداشته باشد، چه اتفاقی خواهد افتاد؟ درباره‌ی وضعیت جامعه‌ای که در آن از نهاد آموزش، خبری نیست را در چند خط توصیف کنید؛ یا به عبارت دیگر چرا در آن جامعه گند خواهد خورد؟ و چرا بقای جامعه به حضور و ایفای نقش این نهاد نیازمند است؟

د) مدرسه، یکی از اعضای اصلی نهاد سیاست است و نقش مهمی در آن ایفا می‌کند. چه نقشی؟ function مدرسه توی نهاد آموزش چیست؟ یعنی مدرسه‌ها به چه درد می‌خورن؟ (البته اگر به دردی می‌خورن!)

ه) در نهایت قسمت «ب» را با قسمت «د» ربط دهید! یعنی هدف نهاد آموزش رو با نقشی که مدرسه ایفا می‌کنه؛ یعنی بگید اگر مدرسه نبود، نهاد آموزش برای چی در رسیدن به function خودش به یک مشکلاتی می‌خورد؟

و) اگر مدرسه (به عنوان یکی از اجزای نهاد اقتصاد) نتواند به Functionهایی که در قسمت د حدس زدید، دست یابد، چه تاثیری بر روی سایر اجزای نهادهای اجتماعی دیگر (نظیر اقتصاد، سلامت، خانواده، سیاست و ...) خواهد گذاشت؟ سعی کنید، ربطهایی که می‌نویسید از حداقل سر و ته لازم، برخوردار باشد! [نوشتن این بخش، اختیاری است هر چند که به شدت آسان است.]

بخش ششم)

روی یک کاغذ، نقشه‌ی محله‌تان را بکشید (هر چه جزئیات بیشتری داشته باشد، بهتر!) و روی نقشه روی مراکزی که تعداد زیادی از هم محله‌ای‌ها، در طول روز به آن مراجعه می‌کنند تمرکز کنید؛ مثلاً پارک و رستوران و خشکشویی و بقالی و میوه‌فروشی و ...؛ بعد از کشیدن نقشه‌ی محله، و مشخص کردن مراکز رجوع مردم، برای هر کدام از آن‌ها مشخص کنید که به کدام نهاد مربوط می‌شوند؟ (احتمالاً بخش زیادی از آن‌ها، اجزای یک نهاد هستند ولی تک و توک، اجزای سایر نهادها هم ممکن است پیدا شود!) در مرحله‌ی آخر هم با سه رنگ یا علامت، برای هر کدام از آن‌ها مشخص کنید که حضورشان در محله، ۱- ضروری، ۲- مفید و ۳- نه چندان لازم است.

بخش هفتم)

به یکی از بخش‌های اصلی خبری (نه از این خبرهای ۶۰ ثانیه‌ای) گوش کنید؛ و با انتخاب یک عنوان برای هر خبر، مشخص کنید که موضوع خبر، درباره‌ی کدام نهادهای اصلی شش گانه بود؟ (احتمالاً در یک اخبار جمع و جور با چند تا نهاد مواجه خواهید شد) توجه کنید که ممکن است یک خبر به طور همزمان به چند نهاد مربوط شود. در این بخش هیچ خبری نباید از زیر دستتان در برود؛ کل اخبار آن بخش خبری باید توسط چشمان تیزبین شما رصد و ارزیابی شوند!

بخش هفتم = (پیش آزمون شفاهی!!!)

در یکی از زمان‌هایی که پدر یا مادرتان، وقت و حوصله‌ی کمک به شما در تکمیل ناگه‌وازا را دارند، از آن‌ها برای یک گفتگو و صد البته ضبط صوتی یا تصویری آن، وقت بگیرید. خب بعدش چی؟ آهان! قبل از شروع مصاحبه، لیستی از حقوقی که در خانه به عهده‌ی شماست و به نظرتان قابلیت گفتگو و مذاکره را دارد، انتخاب کنید (خوب است بخشی از اینها از حقوق‌نامه‌ی شماره‌ی یک و حتی در مواقع حساس از حقوق‌نامه‌ی شماره‌ی ۲ انتخاب شوند تا در هنگام مصاحبه بتوانید به آن‌ها استناد کنید! مثلاً بگویید طبق ماده‌ی... و غیره!) و در هنگام مصاحبه با پدر یا مادرتان (به ترتیب!) در میان بگذارید و نظر ایشان را در مورد آن جویا شوید. (در همین حال که نظر آن‌ها را جویا می‌شوید خوب است اگر مطالبه یا درخواستی هم دارید که می‌خواهید در خانه به آن عمل شود، در بهترین حالت ممکن بیان کنید و ببینید که چی میشه!) در واقع و به طور خلاصه این مصاحبه‌ی پیش‌آزمونی، می‌شود «گفتگویی با پدر یا مادر عزیز در مورد حقوق بنده!» در ادامه، و پس از گفتگوهای مربوط به حقوق، لازم است که به بحث بسیار شیرین و وظایف شما هم پرداخته شود؛ در این قسمت، شما نظر پدر یا مادرتان در مورد اینکه به نظرشان، شما به عنوان یکی از اعضای خانواده، در قبال حقوقی که دارید، چه وظایفی به روی دوش‌تان هست، جویا می‌شوید و درباره‌ی وظایفی که ایشان به آن‌ها اشاره می‌کنند گفتگو می‌کنید؛ (یکی از وظایفی که طبق تجربه ثابت شده است مادرها مطرح می‌کنند، وظیفه‌ی جمع و جور کردن اتاق است که البته کاری است بس مشکل!) شرح این گفتگوی نسبتاً طولانی با پدر یا مادر (البته هیچ مانعی ندارد که همزمان با هر دو نفر گفتگو کنید یا اینکه درباره‌ی حقوق با یکی از آن‌ها و در مورد وظیفه با یکی دیگر مصاحبه کنید تا تنوع هم حفظ شود!!!) را به صورت فایل‌های تصویری (و در شرایط ضروری و اضطراری و این حرفها، صوتی) تا یک هفته پس از دریافت این ناگه‌وازا تحویل می‌دهید؛ بدیهی است که هر چی خلاقیت بزنید و گفتگوی خفن‌تری آماده کنید، همه را بیشتر خوشحال خواهید کرد؛ سرسری گرفتن این بخش از ناگه‌وازا، مساوی است با روی هوا رفتن قطعی...!!!! توضیحات بیشتر در این باره به دلیل کمبود حال برای تایپ به کلاس موکول می‌شود! (هر سوال دیگری هم داشتید از طریق ایمیل پرسید.)

پیش سازِ تو من از سحرِ سخن، دمِ نزنم

که بیانی چو زبانِ تو ندارد سخنم....

هوشنگ ابتهاج.